

Polní nemocnice je všude vítaná

13.1.2016 Mladá fronta DNES str. 16 Hradecký kraj

Ladislav Pošmura

O **Fakultě vojenského zdravotnictví Univerzity obrany** se toho v **Hradci Králové** příliš neví, přitom její absolventi - chirurgové vyrážejí s **polními nemocnicemi** na zahraniční mise. Nebo se s nimi **setkáte** jako s lékaři v **nemocnici**. Stát se lékařem a **vojákem** zároveň není nic snadného.

HRADEC KRÁLOVÉ Děkan **fakulty vojenského zdravotnictví** Jiří Páral je **vojenským chirurgem**, kromě akademických povinností působí jako lékař v hradecké **nemocnici** a účastnil se zahraničních misí v **Iráku** a **Afghánistánu**. Sám ví nejlépe, jak těžkou cestu si studenti vybrali.

„Studenti jsou nejprve přijati na Lékařskou fakultu Karlovy univerzity, což je podmínka, aby mohli být přijati na naši. Tady se z nich stanou **vojáci z povolání**, kteří současně studují na Karlově univerzitě a na naší **fakultě vojenského zdravotnictví**. Studují **speciální** předměty, jako je například **vojenská radiobiologie**, toxikologie či **vojenská chirurgie**. Máme tady také studenty bakalářské, a to na oboru **vojenský zdravotnický záchranář**. Je to také hybridní model vysokoškolské výuky, na kterém spolupracujeme s fakultou **zdravotnických studií** pardubické univerzity. Studenti absolvují část studia u nás a část v Pardubicích,“ říká Jiří Páral.

* **Fakulta vojenského zdravotnictví** je úzce propojena s hradeckou fakulní **nemocnicí**. Jak spolupráce probíhá?

Naše fakulta má s **nemocnicí** smlouvu, která umožňuje, že klinické obory, jako jsou katedra **vojenské chirurgie** a katedra **vojenského vnitřního lékařství**, působí na půdě **nemocnice**. To znamená, že na chirurgii působí společně s civilními lékaři i chirurgové **vojenští, kteří** jsou zapojeni do každodenního běžného provozu kliniky. Zásadní výhoda pro **armádu** je, že v hradecké **nemocnici** je jedno z nejlepších traumacenter v zemi. Špičková velká **nemocnice** je také zárukou, že náš **vojenský lékař** přijde do kontaktu se vším, co je v medicíně důležité. Tato tradice se v Hradci udržuje už 64 let. **Nemocnice** má díky tomu zase k dispozici dobře vycvičené odborníky z řad **armádních lékařů**.

* Máte – stejně jako já – dojem, že se toho v regionu o **fakultě vojenského zdravotnictví** příliš neví?

Spíš si myslím, že lidé nevnímají rozdíl mezi civilní a **vojenskou lékařskou** fakultou. My jsme ve srovnání s veřejnými školami spíše malou fakultou, máme kolem 350 studentů. Snažíme se, aby se o nás vědělo, přispívají k tomu i sami naši studenti, kteří pořádají každoroční branný závod, při němž **soutěží** s ostatními vysokými školami ve slaňování, plavání přes Labe, v orientačním běhu, v silových a dalších disciplínách.

* Student, ze kterého bude **vojenský lékař**, musí projít příslušným **výcvikem**? Zvládne ho každý?

Po přijetí na naši školu student musí odjet na měsíc do **Vyškova**, kde ve **vojenském výcvikovém prostoru** absoluuje **základní výcvik**, kterým musí projít všichni, kteří nově přijdou do **armády**. Je pravda, že to v průběhu **výcviku** někteří vzdají, často proto, že se obávají, že to tak **vojensky náročné** bude i při studiu. Tak to ale není, **výcvik** je a musí být náročný, pak ale pokračují ve studiu, které sice má svá specifika, jinak je ale srovnatelné se studiem civilním. Pro nás je potřebné toto novým studentům vysvětlit. Přijetím na naši školu se stávají **vojáky z povolání**, což má celou řadu výhod, **armáda** jim například hradí veškeré náklady na studium a současně studenti mají pravidelný měsíční **příjem**, který odpovídá jejich **vojenským hodnostem**.

* Jaké **vojenské zkušenosti** mají vaši učitelé?

Velká část našich vysokoškolských učitelů, lékařů, se kterými se studenti na fakultě setkají, má za sebou pobyt v zahraniční misi, někteří i v několika. Díky tomu dobře vědí, co je pro studenty z odborně **vojenského** i medicínského hlediska podstatné a užitečné, neučí jen teorii vycištěnou z knih.

* Vy sám jste byl jako **vojenský lékař** dvakrát v **Afgánistánu** a jednou v **Iráku**. Jaké zkušenosti jste si odtud přinesl?

Zní to možná zvláště, ale z pohledu chirurga je možnost být v místě válečného konfliktu vždy do určité míry požehnaním, protože se musí pohybovat v situacích, ke kterým by se v civilním prostředí nikdy nedostal. Ošetřuje střelná zranění, mnohočetná zranění způsobená trhavinami, ztráty končetin. Navíc je v malém kolektivu s omezenými prostředky a musí se rozhodovat rychle a správně. V historii to tak bylo vždy, že právě **války**, bohužel, přinášely chirurgii i celé medicíně největší pokroky. To, co je pro lidstvo negativní, je pro rozvoj medicíny paradoxně pozitivní.

* A jak jste to vnímal z lidského hlediska?

Může to znít jako patos, na podobných misích nacházíte kamarády na celý život.

* Vraťme se do školy, kde všude se vaši absolventi objevují?

Ve **vojenských nemocnicích** v Praze, **Brně** nebo **Olomouci**, v Hradci například v Agentuře **vojenského zdravotnictví**, pod kterou patří **polní nemocnice**, velká část z nich působí v roli praktických lékařů na **posádkových ošetřovných**, někteří **specialisté** působí také v civilních **nemocnicích** po celé **České republice**.

* Že by nemohl sehnat práci, tedy nehrozí?

Vojenských lékařů rozhodně nemáme dostatek, **armáda** tlačí na to, abychom vychovali více absolventů.

* Je i pro vás aktuální odchod mladých lékařů do zahraničí?

Stává se nám to spíše u jednotlivců, není to tak masivní jako u civilních lékařů. Jednou z našich výhod je to, že se o **vojenské lékaře** staráme nejen v době studia, ale i v postgraduálním vzdělávání, kdy jim zajišťujeme stáže a další odborný růst až do atestací. To je pro ně motivací neodcházet nejen z **armády**, ale ani do ciziny.

* Prezident Miloš Zeman při návštěvě kraje prohlásil, že by **polní nemocnice** mohla odjet na **misi** do Jordánska. Byla by to pro zdejší **vojáky** prestižní záležitost?

Nejen pro **polní nemocnici**, která má v Hradci **základnu**, ale i pro celou **armádu**, tedy **zdravotnickou službu české armády**. Nelze to však vztahovat jen k **Hradci Králové**, součástí **nemocnice**, která by byla do **mise** vyslána, by byli **vojenští lékaři** a **zdravotníci** z různých koutů země. Obecně se dá říci, že výjezd **české polní nemocnice** kamkoliv do zahraničí je vždycky prestižní záležitostí, nikdy jsme se nevraceli s ostudou. Když kamkoliv na světě přijde **voják**, může být někým vnímán jako osvoboditel, jiným jako agresor. Když tam přijede **nemocnice**, která bude zemi poskytovat humanitární pomoc, je vždy vítaná.

* Fakulta rovněž pořádá odborné kurzy pro **vojenské zdravotníky** i nezdravotníky, kteří zachraňují životy ve válečném konfliktu v první linii. Co se na takovém kurzu učí?

Absolvent kurzu se naučí, jak poskytnout pomoc sobě samému nebo svým spolubojovníkům. Kdo kurzem projde, je schopen zastavit krvácení, zajistit dýchací cesty a provádět další **základní** medicínské úkony, které slouží k okamžité **záchraně** ohroženého života. Nejvíce lidí v první linii zemře na vykrvácení, účastník našeho kurzu se proto naučí, jak používat škrtidla, tlakové obvazy a další pomůcky pro **záchranu** života.

Foto popis| Děkan **fakulty vojenského zdravotnictví** Jiří Páral je **vojenský chirurg**, účastnil se misi v **Iráku** a v **Afgánistánu**.

Foto autor| Foto: Martin Veselý, MAFRA

O autorovi| Ladislav Pošmura redaktor MF DNES

Regionální mutace| Mladá fronta DNES - Hradecký kra